

ผลของการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมที่มีต่อความพึงพอใจ
ในสภาพแวดล้อมของสถาบัน ของอาจารย์และนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

นางเพ็ญแข พิณีจ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา

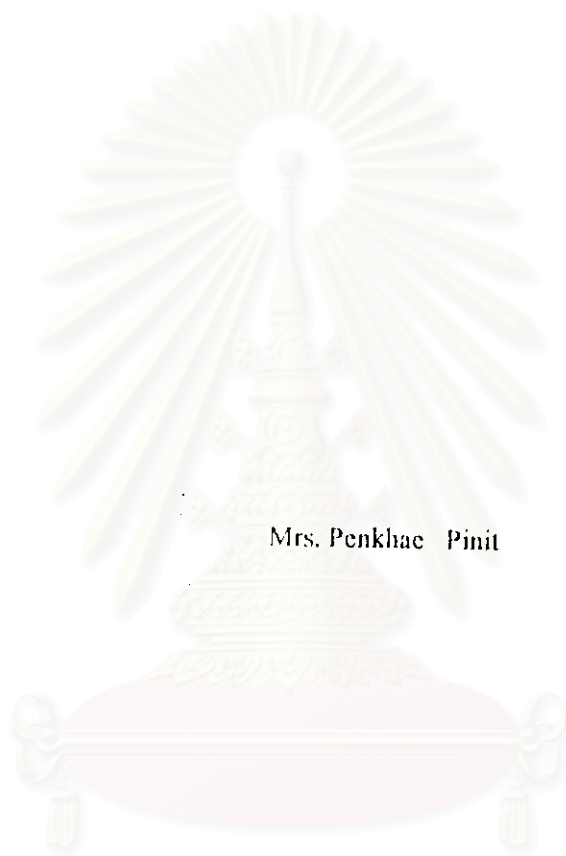
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974 - 322 - 119 - 5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF THE ENVIRONMENTAL DEVELOPMENT PARTICIPATORY
PROJECT ON INSTRUCTORS' AND STUDENTS' INSTITUTIONAL
ENVIRONMENT SATISFACTION, PRACHOMKLAO
NURSING COLLEGE, PETCHABURI PROVINCE

Mrs. Penkhae Pinit

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Education

Program in Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974 - 322 - 119 - 5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมที่มีต่อความ
พึงพอใจในสภาพแวดล้อมของสถาบัน ของอาจารย์และนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

โดย

นางเพ็ญแข พินิจ

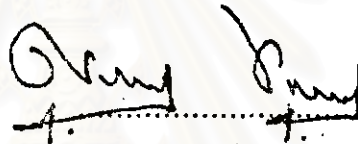
สาขาวิชา

การพยาบาลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

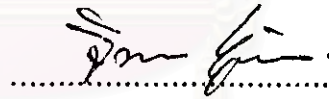
รองศาสตราจารย์ ดร. พวงทิพย์ ชัยพิบาลสถิตย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. พวงทิพย์ ชัยพิบาลสถิตย์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร)

เพื่อเผยแพร่ : ผลของการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมที่มีต่อความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมของสถาบัน ของอาจารย์และนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี (EFFECTS OF THE ENVIRONMENTAL DEVELOPMENT PARTICIPATORY PROJECT ON INSTRUCTORS' AND STUDENTS' INSTITUTIONAL ENVIRONMENT SATISFACTION, PRACHOMKLAO NURSING COLLEGE, PETCHABURI PROVINCE) อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ. ดร. พวงทิพย์ ชัยพิภพตฤณย์ ; 123 หน้า ISBN 974 - 332 - 119 - 5

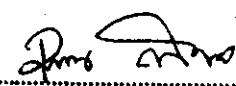
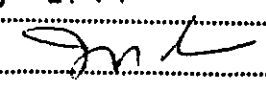
การวิจัยนี้เป็นการศึกษาแบบกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมของสถาบันก่อนและหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม ของอาจารย์ และนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี โดยศึกษาในประชากรอาจารย์จำนวน 34 คน และนักศึกษาพยาบาลจำนวน 405 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม และแบบวัดระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมของสถาบัน ของอาจารย์และนักศึกษา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจของอาจารย์มีระดับไม่สูงขึ้นหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม ในทุกรายด้าน โดยภาพรวม แต่ด้านโรงอาหาร และคุณภาพน้ำดื่ม มีระดับสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
2. ความพึงพอใจของนักศึกษามีระดับไม่สูงขึ้นหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมในทุกรายด้านในภาพรวม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... พยาบาลศาสตร์ .....
สาขาวิชา ..... การพยาบาลศึกษา .....
ปีการศึกษา ..... 2541 .....

ลายมือชื่อนิติกร .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

4077581136 : MAJOR NURSING EDUCATION

KEY WORD: PARTICIPATORY ENVIRONMENT SATISFACTION
PENKHAE PINIT : EFFECTS OF THE PARTICIPATORY PROJECT ON INSTRUCTORS'
AND STUDENTS' INSTITUTIONAL ENVIRONMENT SATISFACTION, PRACHOMKLAO
NURSING COLLEGE, PETCHABURI PROVINCE. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF.
PUANGTIP CHAIPHIBALSARISDI, Ph.D. 123 pp. ISBN 974-322-119-5

This quasi-experimental research aimed to compare satisfaction of institution of instructors and students before and after the environmental development participatory project was implemented. The sample were 34 instructors and 405 students at Prachomklao Nursing College, Petchaburi Province. The instrument used in this study consisted of the environmental development participatory project and the measurement of the satisfaction on institution.

The findings of this study revealed that :

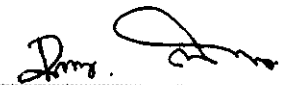
1. The satisfaction of the instructors toward institutional environment was not increased after implementing the environmental development participatory project. However, It was statistically significance increased at the 0.05 level in 2 aspects ; cafeteria and quality of drinking water.
2. The satisfaction of the students toward institutional environment was not increased after implementing the environmental development participatory project.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....พยาบาลศาสตร์.....

สาขาวิชา.....การพยาบาลศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2541.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือ และความเมตตาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. พวงทิพย์ ชัยพิบาลสฤมภ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้เอาใจใส่เป็นอย่างดี และให้กำลังใจสม่ำเสมอตลอดจนให้คำแนะนำ ข้อคิดและชี้แนะแนวทางอันเป็นประโยชน์ในการวิจัยจนสำเร็จลุล่วง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ ดร. ไพฑูรย์ โปธิสาร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา และแก้ไขข้อบกพร่อง อย่างดียิ่ง มาโดยตลอด รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ดังรายนามในภาคผนวกที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันพระบรมราชชนก มูลนิธิหม่อมเจ้าหญิงบุญจิราธร(ชอุบล)จุฬารัฐ ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยบางส่วนในครั้งนี้

ขอบพระคุณอาจารย์ชวี พันธุ์น้อย ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี ที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง ให้ความช่วยเหลือ ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยบางส่วน และเป็นกำลังใจอย่างดียิ่งตลอดมา รวมทั้งคณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาพยาบาลที่ได้ให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอบพระคุณอาจารย์ชอุสมศรี ชำนาญหุค ผู้อำนวยการวิทยาลัยบรมราชชนนี ราชบุรีรวมทั้งคณาจารย์และนักศึกษาที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

ขอบพระคุณอาจารย์วรเดช ช้างแก้ว อาจารย์กฤษณา นาดี อาจารย์ศิริพร ลิ้มพัฒนานนท์ อาจารย์คมสัน แก้วระยะ และอาจารย์พิศสมร เดชดวง คุณมุกิตา ใจจา ที่ให้การช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลและเป็นกำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่และสามีที่ได้ให้การดูแลครอบครัวและให้กำลังใจมาโดยตลอด นอกจากนี้ยังมีเด็กชายสังข์ปพนธ์ พินิจ และเด็กชายยศจักรพงษ์ พินิจ ที่เป็นพลังใจยิ่งใหญ่ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอบพระคุณพระคุณมารดา-บิดา และคณาจารย์ผู้ให้ความรู้แก่ผู้วิจัย ทุกท่าน

เพ็ญแข พินิจ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	5
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
3. วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	36
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
3.3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	42
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	86
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	92
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	99
รายการอ้างอิง.....	100

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของอาจารย์จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล.....	51
2 จำนวนและร้อยละของอาจารย์จำแนกตามรายได้ที่ได้รับ.....	51
3 จำนวนและร้อยละของอาจารย์จำแนกตามรายได้พิเศษ.....	52
4 จำนวนและร้อยละของอาจารย์จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	52
5 จำนวนและร้อยละของอาจารย์จำแนกตามสวัสดิการที่ได้รับ.....	53
6 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล.....	54
7 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามรายได้ที่ได้รับต่อเดือน.....	55
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในหอพักนักศึกษาของ อาจารย์ก่อนและหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม จำแนก ตามรายข้อและโดยรวม.....	56
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในบ้านพักอาจารย์/พลัด อาจารย์ ก่อนและหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม จำแนก ตามรายข้อและโดยรวม.....	57
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจในห้องทำงานอาจารย์ ก่อน และหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามรายข้อและ โดยรวม.....	58
11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในห้องเรียนของอาจารย์ ก่อนและหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามรายข้อ และโดยรวม.....	59
12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจต่อโรงอาหารของอาจารย์ ก่อนและหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามรายข้อ และโดยรวม.....	60
13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจต่อห้องสมุดของอาจารย์ก่อน และหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามรายข้อและ โดยรวม.....	61
14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจต่อคุณภาพอากาศบริเวณหัว ไปของวิทยาลัยของอาจารย์ก่อนและหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมี ส่วนร่วม จำแนกตามรายข้อและโดยรวม.....	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจต่อมลพิษทางเสียงของ อาจารย์ ก่อนและหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม จำแนก ตามรายชื่อและโดยรวม..... 63
16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจต่อคุณภาพน้ำดื่ม ของอาจารย์ ก่อนและหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามรายชื่อ และโดยรวม..... 63
17	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจต่อการกำจัดขยะและสิ่ง ปฏิกูล ของอาจารย์ก่อนและหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามรายชื่อและโดยรวม..... 64
18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของอาจารย์ต่อสภาพแวดล้อม ของสถาบันก่อนและหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมี ส่วนร่วม..... 65
19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในหอพักนักศึกษาของ นักศึกษาก่อนและหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามรายชื่อและโดยรวม..... 66
20	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจในห้องเรียนของนักศึกษา ก่อนและหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามรายชื่อ และโดยรวม..... 67
21	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจต่อโรงอาหารของนักศึกษา ก่อนและหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามรายชื่อ และโดยรวม..... 68
22	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจต่ออ่างสมุดของนักศึกษา ก่อนและหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามรายชื่อ และโดยรวม..... 69
23	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจต่อคุณภาพอากาศบริเวณทั่วไป ของวิทยาลัยของนักศึกษาก่อนและหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมี ส่วนร่วม จำแนกตามรายชื่อและโดยรวม..... 70

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
24	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจต่อมลพิษทางเสียงของ นักศึกษา ก่อนและหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม จำนวน ความรายข้อและโดยรวม..... 71
25	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจต่อคุณภาพน้ำดื่ม ของ นักศึกษา ก่อนและหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม จำนวน ความรายข้อและโดยรวม..... 71
26	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจต่อการกำจัดขยะและ สิ่งปฏิกูล ของนักศึกษา ก่อนและหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมี ส่วนร่วม จำนวนความรายข้อและโดยรวม..... 72
27	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อสภาพ แวดล้อมของสถาบันก่อนและหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมี ส่วนรวม..... 73
28	การเปรียบเทียบความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมของสถาบันของอาจารย์ ก่อนและ หลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม..... 74
29	การเปรียบเทียบความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมของสถาบันของนักศึกษาก่อน และหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม..... 77

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 ระดับความพึงพอใจของอาจารย์ก่อนการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อม แบบมีส่วนร่วม.....	75
2 ระดับความพึงพอใจของอาจารย์หลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อม แบบมีส่วนร่วม.....	76
3 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาก่อนการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อม แบบมีส่วนร่วม.....	79
4 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษามาหลังการดำเนินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อม แบบมีส่วนร่วม.....	80

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การบัญชาภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบการทำงานสำหรับการวิเคราะห์ภาวะแวดล้อมของโครงการเมืองน่าอยู่.....	16
2 องค์กรหลัก ในการพัฒนาเมืองน่าอยู่.....	22
3 ขั้นตอนการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	101
ภาคผนวก ข โครงการสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมเพื่อสุขภาพ.....	103
ภาคผนวก ค แบบสอบถามความพึงพอใจในสิ่งแวดล้อมของสถาบัน ของอาจารย์และนักศึกษา.....	106
ประวัติผู้วิจัย	

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย